การศึกษาองค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สำหรับพยาบาลชั้นกลาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

นายสุขสวรรค์ พันธุ์ประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-591-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF CURRICULUM ELEMENTS IN BACHELOR OF NURSING SCIENCE PROGRAM FOR DIPLOMA GRADUATED NURSES, LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC

Mr. Souksavanh Phanpaseuth

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education

Nursing Education Program

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-591-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาองค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)
	สำหรับพยาบาลชั้นกลาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
โดย	นายสุขสวรรค์ พันธุ์ประเสริฐ
ภาควิชา	คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ คร.ประนอม โอทกานนท์
บัณฑิตวิทย	าลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษ	าตามหลักสูตรุปริญญามหาบัณฑิต
	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
	(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)
คณะกรรมการสอบวิท	ยานิพนธ์
	โด ประธานกรรมการ
	(รองศาสตราจารย์ คร.จินตนา ยูนิพันธุ์)
	(รองศาสตราจารย์ คร.ประนอม โอทกานนท์)
	กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุนันท์ ศลโกสุม)

พิมพ์กันอกับบทกัดส่อวิทยานิพนธิภายในกรอบสีเพียานี้เพียงแผ่นเดียว

สุขสวรรค์ พันธุ์ประเสริฐ : การศึกษาองค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สำหรับพยาบาลชั้นกลาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (A STUDY OF CURRICULUM ELEMENTS IN BACHELOR OF NURSING SCIENCE PROGRAM FOR DIPLOMA GRADUATED NURSES, LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC) อ. ที่ปรึกษา : รศ. คร.ประนอม โอทกานนท์ : 126 หน้า. ISBN 974-331-591-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและศึกษาความเป็นไปได้ของการนำ องค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สำหรับพยาบาลชั้นกลางไปใช้จริง การวิจัยแบ่ง เป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นแพทย์ พยาบาลชั้นกลาง อาจารย์พยาบาล และผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตร ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 24 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 2) สอบถามความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการนำองค์ประกอบหลักสูตรฯไปใช้จริง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยถือเกณฑ์ความเห็นด้วยที่ ระดับมากขึ้นไปถือว่านำไปใช้จริงได้

องค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สำหรับพยาบาลชั้นกลาง ประกอบด้วย เ) ปรัชญาหลักสูตร ซึ่งระบุความเชื่อ 3 ด้านคือ ด้านวิชาชีพพยาบาล ด้านการจัดการศึกษาพยาบาล และ ค้านคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา 2) วัตถุประสงค์หลักสูตรประกอบด้วย จงรักภักดีต่อชาติ ปฏิบัติการ พยาบาล โดยใช้กระบวนการพยาบาล ให้การดูแลสุขภาพทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพ มีมนุษย์สัมพันธ์ดี ร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานอื่น มีคุณธรรมจริยธรรม สอน แนะนำให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน มีความรับผิดชอบต่อ วิชาชีพและสังคม เป็นผู้นำทีมการพยาบาล และศึกษาต่อระดับสูงได้ 3) โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย 2 หมวดวิชาลือ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะ 4) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ การมอบหมายงาน การบรรยาย ฝึกปฏิบัติในสถานบริการสุขภาพ สอนแบบฝึกปฏิบัติ กรณีศึกษา ฝึกปฏิบัติ ในชุมชน สัมมนา การทำโครงการ การศึกษาดูงาน กลุ่มแก้ปัญหา ค้นคว้าด้วยตนเอง 5) การประเมินผล การเรียน ได้แก่ การสอบรายวิชา การสอบภาคปฏิบัติ พิจารณาความประพฤติของผู้เรียน สอบรวบยอด ผู้นิเทศประเมินผู้เรียน ผลงานผู้เรียนรายบุคคลและกลุ่ม ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้เรียนประเมินผู้เรียน และ สอบปากเปล่า

องค์ประกอบหลักสูตรที่ศึกษาทั้ง 5 ด้าน มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงโดยรวมในระดับ มากที่สุด $(\overline{X}=4.57)$

ภาควิชา	ลายมือชื่อนิสิต ( ) ระหา
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 2 - โดเ
ปีการศึกษา ²⁵⁴¹	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4077601036 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD: CURRICULUM ELEMENT / DIPLOMA GRADUATED NURSES

SOUKSAVANH PHANPASEUTH: A STUDY OF CURRICULUM ELEMENTS IN BACHELOR OF NURSING SCIENCE PROGRAM FOR DIPLOMA GRADUATED NURSES, LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC. THESIS ADVISOR:

ASSO. PROF. PRANOM OTHAGANONT. Ed.D. 126 pp. ISBN 974-331-591-8.

The purpose of this research were to study the curriculum elements and to study a feasibility for implementation of curriculum elements, Bachelor of Nursing Science Program for Diploma Graduated Nurses., Lao People's Democratic Republic. There were 2 phases of study: Phase 1 interviewing of 24 experts in Laos. The experts were described as medical doctors, diploma nurses, nursing instructors and educators. The percentage of 60 was used to identify the curriculum elements, Phase 2 collecting the experts' opinions toward a feasibility for implementation of curriculum elements. The opinions in level at 'most' and above was used to identify the feasibility. The findings revealed as follows:

The curriculum elements were composed of 1) The curriculum philosophy which focused on 3 main concepts: nursing prefession, nursing education, graduated competency. 2) The curriculum objectives described as loyalty to country; utilization of nursing process; prevention, promotion, curative and rehabilitative care; human relationship and collaborative with others; ethical conduct; teaching and supervision on health care for people; responsible for professional and social; nursing team leader; competence for further education 3) The curriculum structure was composed of general education and major area of study. 4) The learning experiences were named as assignment, lecture, clinical practice, clinical teaching, case study, hospital practice, seminar, project presentation, field visit, group problem solving, self study. 5) The learning evaluation were identified as subjects examination, clinical practice, students behavior, comprehensive examination, supervisor evaluation, individual report, self evaluation, group evaluation, oral exmination.

The feasibility for implementation of five curriculum elements in total was at the most level $(\overline{X} = 4.57)$.

คณะพยาบาลศาสตร์ ภาควิชาการพยาบาลศึกษา สาขาวิชา	ลายมือชื่อนิสิต
ปีการศึกษา ²⁵⁴¹	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.
ประนอม โอทกานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่เป็นอย่างดีเสมอมาจนกระทั่งผลงานสำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโกสุม กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ กรมวิเทศสหการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารโครงการความร่วมมือไทย-ลาว เพื่อพัฒนา บุคลากรพยาบาล ที่มีส่วนสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนในหลักสูตรพยาบาลศาสตร มหาบัณฑิต ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านของคณะพยาบาลศาสตร์ที่ประสิทธิประสาทวิชา

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตระหนักดีว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่
เสร็จสมบูรณ์ได้เลย ถ้าขาดความกรุณาและความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยทั้ง 24 ท่าน ผู้ซึ่ง
ได้ให้ความรู้ ความคิดเห็น และคำแนะนำอันทรงคุณค่า ผู้วิจัยรู้สึกชาบซึ้งในความกรุณาของ
ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ในโอกาสนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมชั้นเรียนหลักสูตรพยาบาลศาสตร มหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และคุณแม่นกแก้ว หลวงราช ที่รักยิ่ง ที่ให้ความรักความห่วงใย เป็นกำลังใจมาโดยตลอด อีกทั้งขอขอบคุณ คุณแสงเดือน หลวงราช ผู้ที่เป็นกำลังใจและให้การช่วยเหลือเสมอมา

สุขสวรรค์ พันธุ์ประเสริฐ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	3
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ĩ
กิตติกรรมประกาศ	î
สารบัญ	Ą
สารบัญตาราง	ij
บทที่	
เ. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	
ปัญหาการวิจัย	
วัตถุประสงค์การวิจัย	
ขอบเขตของการวิจัย	
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	
ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับจากการวิจัย	
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร	
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	3:
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)	3′
การจัดการศึกษาพยาบาลในกระทรวงสาธารณสุข	
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	4
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
3. วิธีดำเนินการวิจัย	6.
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	6.
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	64
4. ผลการวิจัย	6
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	9
สรุปผลการวิจัย	9:
อภิปรายผลการวิจัย	94
ข้อเสนอแนะ	99
รายการค้างกิง	100

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้
ภาคผนวก		107
ภาคผนวก ก	รายนามผู้เชี่ยวชาญ	108
ภาคผนวก ข	รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	110
ภาคผนวก ค	หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	111
ภาคผนวก ง	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	113
ภาคผนวก จ	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	114
ประวัติผู้วิจัย		126

สารบัญตาราง

ตารางที่	
l	จำนวนและร้อยละของผู้เชี่ยวชาญ จำแนกตามสาขาวิชาชีพ วุฒิการศึกษา
	ตำแหน่ง และสถานที่ปฏิบัติงาน
2	จำนวนและร้อยละของผู้เชี่ยวชาญที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ
	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ค้านปรัชญาหลักสูตร
3	จำนวนและร้อยละของผู้เชี่ยวชาญที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ
	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ด้านวัตถุประสงค์)
4	จำนวนและร้อยละของผู้เชี่ยวชาญที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ
	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ด้านโครงสร้าง
5	จำนวนและร้อยละของผู้เชี่ยวชาญที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ
	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ค้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
6	จำนวน และร้อยละของผู้เชี่ยวชาญที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ความรู้
	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ค้านการประเมินผลการเรียน
7	จำนวนและร้อยละของผู้เชี่ยวชาญจำแนกตามสาขาวิชาชีพ วุฒิการศึกษา
	ตำแหน่ง และสถานที่ปฏิบัติงาน
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	เกี่ยวกับการนำองค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)
	ไปใช้จริงโดยรวมและรายด้าน
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	เกี่ยวกับการนำองค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)
	ค้านปรัชญาหลักสูตรไปใช้จริง จำแนกเป็นรายข้อ
10	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ
	การนำองค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)
	ค้านวัตถุประสงค์หลักสูตรไปใช้จริง จำแนกเป็นรายข้อ
11.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ
	การนำองค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)
	ล้างเโครงสร้างหลักสตรไปให้จริง จำแบกเป็นรายข้อ

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ	
	การนำองค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)	
	ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้จริง จำแนกเป็นรายข้อ	87
13.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ	
	การนำองค์ประกอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)	
	ด้านการประเมินผลการเรียนไปใช้จริง จำแนกเป็นรายข้อ	88